

Daj na stol jablko.
Ešte predtým ho utri rukávom.
Kým ho utrieš rukávom, nezabudni ho odtrhnúť.
Kým ho odtrhneš, vykonaj cestu k jabloni.
Kým sa dáš na tú cestu,
urob potrebné veci, ktoré robia z teba človeka.
A kým ich urobíš, povedz si:
Tento deň dám na stôl aspoň jedno užitočné jablčko.

Milá pani Tureková, vážení hostia,

v tejto sviatočnej chvíli, keď sme sa stretli, aby sme do života odprevadili pozoruhodnú knihu História rodov v Starej Ľubovni z pera Staroľubovnianky Márie Turekovej, som si dovoľil prerozprávať báseň o užitočnom jablku. Jednoduchú, čistú báseň o zmysluplnosti ľudského konania, o pokore, postupnosti dejov, zodpovednosti, pracovitosti, obetavosti, o hľadaní, o poznaní, o ľudskej múdrosti, o vnútornom nepokoji, ktorý nedovolí sedieť so založenými rukami.

A prečo práve túto báseň! Nachádzam v nej paralely so životom a užitočným konaním autorky knihy.

Každý deň zbiera a ukladá na stôl pomyselné užitočné jablčka s náložou praskajúcich jadriek. Doma, v organizáciách, združeniach a kluboch, kde aktívne pôsobí, všade tam, kde príde, kde aspoň chvíľu pobudne...

Nikdy neposedí. Aj na chodbách nášho úradu ju pravidelne stretávam. Vždy ochotná pomôcť, prispieť dobrou radou, vlastnými skúsenosťami. Burcuje nás, predkladá návrhy, riešenia.

Veľmi si vážim najmä jej angažovanosť v odkrývaní a zaznamenávaní histórie nášho mesta. Lebo súčasnosť a história vždy kráčajú ruka v ruke. Bez poznania minulosti by dnešok nebol úplný. A odkrývať minulosť musíme dnes, kým ešte do nej siaha ľudská pamäť, kým ešte v rodinách opatrujú vzácne staré dokumenty a zažltnuté fotografie.

Vážená pani Tureková, dovoľte, aby som Vám vo svojom mene, ale aj v mene primátora mesta Ľuboša Tomka, zablahoželal k novej knihe a zaželal vám veľa zdravia, síl a entuziazmu do ďalšej práce. Nech tak ako doteraz položíte každý deň na stôl aspoň jedno užitočné jablčko. S úctou a vďakou ho vždy prijmeme.

Vážení hostia, vitajte u nás a prijmite podané jablčko.
Milí hostia, dovoľte niekoľko slov o autorke:

Učiteľka na dôchodku, nositeľka Ceny primátora mesta za rok 2011 za prínos pri odhaľovaní a objasňovaní dejín Starej Ľubovne a za zostavenie a vydanie

Staroľubovnianskeho slovníka Mgr. Mária Tureková sa ešte aj dnes aktívne podieľa na kultúrnom a spoločenskom dianí v meste Stará Ľubovňa.

V Združení kresťanských seniorov ako členka výboru stojí pri organizovaní všetkých dôležitých podujatí.

Zaujíma sa o históriu. Obohatila zbierkový fond Ľubovnianskeho múzea a Domu Ľubovnianskeho mešťana o mnohé zaujímavé predmety a prispela nejednou cennou radou a informáciou k odhaľovaniu a objasňovaniu dejín Starej Ľubovne.

Aktívne pracovala v komisii pre pamätihodnosti mesta, ktorá fungovala pri Mestskom zastupiteľstve. Dnes je členkou sekcie pre pamätihodnosti mesta, ktorá sa sporadicky stretáva v rámci kultúrnej komisie.

K jej najväčším počinom však možno zaradiť zostavenie a vydanie jedinečného Staroľubovnianskeho slovníka, doplneného o historické fotografie, ktorý sa dočkal už svojho druhého doplneného vydania.

Slovník vydala vlastným nákladom. Historici, Staroľubovňania i návštevníci nášho mesta oceňujú najmä jeho výrazný prínos pri zachovávaní kultúrneho a duchovného dedičstva mesta.

Okrem už spomínaných aktivít sa angažuje vo Svetovom združení politických väzňov, v sekcii násilne odvlečených, v miestnom Klube dôchodcov a v cykle podujatí Tvorili históriu Starej Ľubovne.

Jej ostatným počinom je vydanie, opäť vlastným nákladom, pozoruhodného dielka - knihy História rodov v Starej Ľubovni, v ktorej mapuje cez staroľubovnianske rody a rodiny históriu nášho mesta i dianie v ňom. Ako sama hovorí, jej publikácia si neosobuje štatút historického dokumentu, je výsledkom spomienok, rozhovorov a neúnavnej zberateľskej činnosti.

V tejto chvíli už prosím autorku knihy História rodov v Starej Ľubovni, aby sa k vám prihovorila.

Vážení prítomní, milí priatelia!

Srdečne Vás vítam a ďakujem Vám, že ste prišli na prezentáciu knihy o histórii rodov mesta Stará Ľubovňa.

„Ak Boh chce, aby niečo vzniklo, tak to vznikne, aj keď to možno bude nedokonalé.“

Preto by som na začiatok chcela poďakovať Pánu Bohu za vznik tejto knihy. A vďaka patrí všetkým ľuďom, ktorí v našom krásnom meste žili a žijú a svojou prácou a životom vytvárali a vytvárajú hodnoty duchovné a materiálne. Naše mesto má svoju bohatú históriu, ktorej tvorcami boli práve naši predkovia. Každá historická udalosť, pamiatka, stavba je výsledkom úsilia, umu, šikovnosti

našich predkov. Spomienka na nich v tejto knihe je vyjadrením vďaky za to, čo nám zanechali a pre nás súčasníkov aj pripomenutím toho, že nemáme zabúdať na svojich predkov.

Čím viac pribúda človeku rokov, tým viac presúva ťažisko svojich životných priorít do nemateriálnej sféry. Je známe, že najmúdrejšie prežije starnutie ten, kto naň nemá čas. Celý život som sa snažila robiť všetko s radosťou a nadšením. Moja kniha nie je žiadna historická štúdia či matrika, nájdu sa v nej nepresnosti a chyby. Dúfam však, že obohatí čitateľa. Iba poznaním sa dá predchádzať chybám. Preto som spracovala dlhoročne získavané podklady a dokumentáciu z archívov, od príbuzných, občanov nášho mesta a priateľov. Hľadaniu sponzorov a žiadostiam o grant som sa vyhla a knihu som vydala vlastným nákladom.

Dúfam, že kniha poteší srdcia svojich čitateľov a mnohým pripomenie detstvu, mladosť, rozprávanie starých rodičov. A pri spomienkach nezabudnime na to, čo povedal už Marcus Tullius Cicero: „História je svedkom doby, dňom pravdy, životom pamiatky, majstrom života a hlásateľom uplynulých čias. História je učiteľkou života.“ A ešte jeden citát od amerického spisovateľa Carla Sanburga, ktorý by sme si mali v dnešných časoch častejšie pripomínať: „Ak padli kultúry, spoločnosti či civilizácie, vždy to malo jeden spoločný znak. Zabudli, odkiaľ prišli.“

Ďakujem všetkým, ktorí mi pri zrode tejto knihy pomáhali a boli mi podporou.

Mária Tureková

Prezentácia knihy História rodov mesta Stará Ľubovňa, Obradná sieň Mestského úradu v Starej Ľubovni, 19.09.2015, 15:00